

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інна ШИЛІНСЬКА

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій
Західноукраїнського національного університету
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль
ORCID: 0000-0002-0700-793X
inna.shylinska2012@gmail.com*

Ірина СТЕЦЬКО

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій
Західноукраїнського національного університету
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль
ORCID: 0000-0001-5093-9516
irenas7217@gmail.com*

Оксана НИЧКО

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій
Західноукраїнського національного університету
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль
ORCID: 0000-0002-9650-606X
oksananychko@gmail.com*

У статті висвітлюється проблема використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) з метою формування мовленнєвих компетентностей (аудіювання, говоріння, читання, письма) здобувачів вищої освіти у процесі вивчення іноземної мови. Проаналізовано наукові праці, у яких досліджуються різні аспекти впровадження ІКТ у навчальний процес вивчення іноземної мови. Увагу зосереджено на дидактичному потенціалі ІКТ як засобу підвищення мотивації здобувачів, індивідуалізації навчання та створення умов для формування мовленнєвих компетентностей. Проаналізовано можливості використання цифрових платформ, мультимедійних ресурсів, онлайн-курсів, мобільних застосунків і засобів штучного інтелекту для розвитку мовленнєвих компетентностей здобувачів вищої освіти. Зокрема, для формування компетентності в аудіюванні

ефективними є відеохостинги, подкаст-платформи (YouTube, TED Talks, BBC Learning English, ESL-podcasts) та інтерактивні завдання з автентичними аудіо-й відеоматеріалами; відеоконференції, інтелектуальні навчальні системи (AI tutors), чат-боти загального призначення, віртуальні дискусійні середовища сприяють розвитку компетентності здобувачів у діалогічному і монологічному мовленні; для формування компетентності в читанні запропоновано використувати гіпертекстові ресурси та онлайн платформи з інтегрованими завданнями, електронні бібліотеки; онлайн-редактори, хмарні сервіси, блоги, веб-форуми, соціальні мережі, системи спільного редагування текстів та автоматизовані системи зворотного зв'язку вважаємо ефективними для розвитку компетентності здобувачів у письмі.

Зроблено висновок, що систематичне й методично обґрунтоване використання ІКТ сприяє комплексному розвитку мовленнєвих компетентностей, індивідуалізації навчання та підготовці здобувачів до ефективної міжкультурної комунікації в цифровому середовищі.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, здобувачі вищої освіти, мовленнєві компетентності, аудіювання, говоріння, читання, письмо.

USING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN DEVELOPING SPEECH COMPETENCES OF HIGHER EDUCATION APPLICANTS

Inna SHYLINSKA

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages,
Information and Communication Technologies
West Ukrainian National University
11 Lvivska str., Ternopil
ORCID: 0000-0002-0700-793X
inna.shylinska2012@gmail.com*

Iryna STETSKO

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages,
Information and Communication Technologies
West Ukrainian National University
11 Lvivska str., Ternopil
ORCID: 0000-0001-5093-9516
irenas7217@gmail.com*

Oksana NYCHKO
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages,
Information and Communication Technologies
West Ukrainian National University
11 Lvivska str., Ternopil
ORCID: 0000-0002-9650-606X
oksananychko@gmail.com

This paper highlights the problem of using information and communication technologies (ICT) in developing speech competencies (listening, speaking, reading, writing) of higher education applicants in the process of learning a foreign language. The research papers are analyzed, in which various issues of the ICT implementation in the process of learning a foreign language were studied.

The focus lies on the didactic potential of ICT as a way to increase applicants' motivation, individualize learning, and provide conditions for the development of speech competencies. The possibilities of using digital platforms, multimedia resources, online courses, mobile applications, and artificial intelligence tools for developing the speech competencies of higher education applicants are analyzed. In particular, video hosting sites, podcast platforms (YouTube, TED Talks, BBC Learning English, ESL podcasts), and interactive tasks based on the authentic audio and video materials are considered to be effective for developing listening competence. Videoconferencing, intelligent tutoring systems (AI tutors), general-purpose chatbots, and virtual learning environments promote the development of competence in dialogue and monologue speech. Hypertext resources, online platforms with integrated tasks, and digital libraries are proposed for developing reading competence. Online editors, cloud services, blogs, web forums, social networks, collaborative text editing systems, and automated feedback systems are considered effective for developing writing competence.

It is concluded that the systematic and methodologically substantiated use of ICT promotes the comprehensive development of speech competencies, individualization of learning, and training the applicants for effective intercultural communication in the digital environment.

Key words: *information and communication technologies, higher education applicants, speech competencies, listening, speaking, reading, writing.*

Постановка проблеми. Сучасне постіндустріальне (інформаційне) суспільство характеризується стрімким розвитком комп'ютерних інформаційних технологій та їх впровадженням у всі галузі науки та сфери життєдіяльності людини. Використання Інтернету, мобільного зв'язку, штучного інтелекту, хмарних технологій, різноманітних баз даних є основними рисами та інструментами функціонування сучасного інформаційного суспільства. Завдяки цим розробкам комунікація стає глобальною, утворюється єдиний інформаційний простір, що

відкриває нові можливості для особистісного та професійного спілкування, введення бізнесу та навчання. Стрімкий розвиток технологій спонукає до постійного оновлення знань та розвитку відповідних навичок оскільки змінюються економічні моделі, що, у свою чергу, впливає на освіту і культуру. Сьогодні володіння інформацією і знаннями відіграють провідну роль у професійному становленні фахівця і визначають його конкурентоспроможність на ринку праці. Оволодіння знаннями у цьому контексті неможливо без використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

У процесі вивчення іноземної мови ІКТ слугують не лише інструментом доступу здобувачів освіти до автентичних мовних ресурсів, а і засобом їх залучення до комунікативної діяльності, під час якої вони мають змогу розвивати навички аудіювання, читання, говоріння, письма.

Метою статті є теоретично обґрунтувати та проаналізувати можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формування мовленнєвих компетентностей здобувачів вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформаційно-комунікаційні технології визначають як «сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збору, обробки, зберігання, поширення, відображення й використання інформації в інтересах її користувачів» [1, с. 51].

Проблему комп'ютерно-інтегрованого вивчення іноземних мов (CALL – Computer Assisted Language Learning) розглядають у своїх дослідженнях вітчизняні та зарубіжні вчені. Український дослідник Р. Коцюба запропонував комп'ютерно орієнтовану методику розвитку іншомовної комунікативної компетентності студентів медичної галузі, яка базується на використанні електронних освітніх ресурсів, віртуальних навчальних програм, мультимедійних засобів та веб-орієнтованих матеріалів для навчання мови [2].

С. Жицька розглядає комп'ютерно інтегроване навчання (CALL) як сукупність педагогічних підходів і практик, що сприяють розвитку навичок аудіювання, читання, говоріння і письма. Авторка визначає переваги і недоліки CALL як навчального інструмента, оцінюючи його вплив на мотивацію та результати навчання [3].

Г. Стоквелл (G. Stockwell) і М. Леві (M. Levy) у своїй праці *CALL dimensions: Options and issues in computer-assisted language learning* (2006) розкривають сутність CALL як багатовимірного педагогічного явища. Дослідники аналізують ключові виміри або ідентифікатори CALL (дидактичний, оцінювальний, комунікативний, теоретичний, дослідницький, практичний, технологічний), підкреслюючи, що ефективність комп'ютерно інтегрованого навчання іноземних мов визначається не самим використанням цифрових засобів, а їх узгодженістю з цілями навчання, типами мовленнєвої діяльності та потребами студентів [4].

М. Варшауер (M. Warschauer), М. Ляжу (M. Liaw) у своїй праці *Emerging Technologies for Autonomous Language Learning* (2011) аналізують роль новітніх цифрових технологій у самостійному оволодінні студентами навичками аудіювання, говоріння, колаборативного письма, читання, а також їх застосування під час онлайн-взаємодії та у вивченні структури мови [5].

Українські вчені О. Хорошайло, С. Кочергіна досліджують можливості використання систем штучного інтелекту для індивідуалізації навчання, автоматичного контролю знань, створення інтерактивних вправ для тренування мовленнєвих навичок здобувачів [6].

Н. Авоуріс (N. Avouris) у своєму дослідженні приділяє увагу практичній реалізації інтелектуальних мовних помічників, що сприяють розвитку усного мовлення та граматики [7].

Переваги і недоліки використання гаджетів під час вивчення іноземної мови вивчали А. Кукульська-Гальм (A. Kukulska-Hulme), Н. Асевадо (N. G. Acevedo), Р. Метрук (R. Metruk) [8; 9; 10].

Утім, на сьогодні актуальними залишаються питання, пов'язані з науково обґрунтованим використанням інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні мовленнєвих компетентностей здобувачів освіти, зокрема визначенням ефективності конкретних цифрових інструментів і платформ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування *компетентності в аудіюванні* як здатності слухати автентичні тексти і розуміти їх зміст передбачає розвиток аудитивних (лексико-граматичних, слухових) навичок і вмінь, а також психофізіологічних механізмів аудіювання (мовленнєвого слуху, ймовірного прогнозування, пам'яті, внутрішнього промовляння) [11, с. 280–282].

До критеріїв відбору ІКТ відносять їх відповідність поставленому завданню; доступність, функціональність; актуальність пропонованої тематики, що відповідає професійним інтересам здобувачів; інтерактивність, що сприяє веденню дискусій; автентичність аудіо- та відеоінформації [12, с. 36].

Розвитку аудитивних навичок здобувачів і відповідно їх здатності розуміти смисл прослуханого істотно сприяє використання насамперед автентичних мультимедійних ресурсів і цифрових платформ, які поєднують текстову, аудіальну, візуальну та графічну інформацію (YouTube, TED Talks, BBC Learning English, ESL-podcasts). Тематична різноманітність мультимедійних платформ дає можливість знайомитися з сучасними ідеями та розробками науки, освіти, культури і технологій. Наприклад, прослуховування відеолекцій на платформі TED Talks сприяє підвищенню інтересу і мотивації до навчання, розширенню професійних знань здобувачів, які можуть слухати виступи із субтитрами та без них. Функції паузи, повтору та регулювання швидкості мовлення сприяють поетапному формуванню аудитивних навичок, зокрема розпізнавання лексичних одиниць, граматичних структур і смислових зв'язків у мовленні.

Мобільні додатки (LingQ, ELSA Speak, Duolingo), інтерактивні онлайн-платформи (LearningApps, ESL Video) уможливають багаторазове відтворення аудіо- чи відеозапису. У процесі відтворення відео здобувачі слухають іншомовне мовлення і водночас спостерігають за жестами та мімікою мовців, що сприяє розвитку слухових навичок та психофізіологічних механізмів аудіювання.

Важливим для розвитку лексико-граматичних навичок здобувачів під час аудіювання є виконання низки вправ різних рівнів складності: вправи для удосконалення вимови; на розуміння змісту прослуханого; встановлення відповідностей

та ін. Крім того, використання сучасних платформ для навчання таких як LearningApps та ін. дають можливість викладачам створювати власні вправи і пропонувати їх до опрацювання здобувачам.

Виконання вправ для передбачення змісту тексту, розуміння основної думки тексту, визначення логічної послідовності подій призводить до розвитку лінгвістичного, структурного і смислового прогнозування. Наприклад, під час виконання вправи «*Визнач основну ідею тексту*» здобувачі прослуховують подкаст (3–5 хв), записують ключові слова, основні смислові пункти і визначають ключову ідею прослуханого повідомлення. Виконуючи вправу «*Віднови діалог*», здобувачі мають відтворити пропуски, після слухання аудіофайлу із вирізаними репліками, спираючись на контекст.

Для розвитку лексичних навичок здобувачам пропонуємо виконати *інтерактивний диктант* з використанням онлайн-сервісів (наприклад, Lyricstraining), де потрібно вписати пропущені слова з пісні.

Формування *компетентності в говорінні* як здатності реалізовувати мовленнєву комунікацію в діалогічній і монологічній формах [11] є складним процесом, що вимагає цілеспрямованого тренування, автентичного мовного середовища та мотивації здобувачів освіти. ІКТ забезпечують нові можливості для цього процесу, зокрема створення інтерактивного мовного середовища, візуалізацію мовного матеріалу, організацію онлайн-спілкування.

Автентичні зразки мовлення носіїв мови можна прослухати на різних онлайн-платформах (YouTube, BBC Learning English), що сприяє вдосконаленню фонетичної й інтонаційної складових мовлення здобувачів. Застосування інтерактивних платформ для навчання (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet) дозволяє створювати умови для реальних комунікативних ситуацій. Мобільні додатки (Duolingo, HelloTalk, Tandem) забезпечують постійну практику іншомовного спілкування, у тому числі з носіями мови.

Сьогодні дедалі ширше застосовують сервіси та інструменти на основі штучного інтелекту, які забезпечують створення мовного середовища для тренування усного мовлення. Такі спеціально спроектовані інтелектуальні навчальні системи (AI tutors) виконують роль персонального наставника й орієнтовані на досягнення чітко визначених навчальних цілей. Вони можуть виконувати функцію партнера спілкування, моделювати діалоги та забезпечувати зворотний зв'язок щодо точності вимови, граматичної правильності та комунікативної доцільності висловлювань [7]. Це дозволяє здобувачам самостійно удосконалювати мовленнєві навички.

Крім спеціально створених для навчання мови систем, здобувачі досить часто використовують чат-боти загального призначення на основі штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini), які здатні генерувати природне мовлення, підтримувати діалог і реагувати на запити користувача.

З використанням ІКТ здобувачі мають можливість у різноманітних ситуаціях відпрацьовувати діалог у режимі відеоконференції; удосконалювати навички монологічного мовлення та розвивати вміння вести інтерв'ю (запис інтерв'ю як

аудіоподкаст); навички міжкультурної комунікації, гнучкість мовлення (Tandem, HelloTalk); навички публічного мовлення (відеоблог).

Використання інтерактивних вправ із можливістю зворотного зв'язку підсилює мотивацію студентів і знижує мовленнєвий бар'єр. До вправ і завдань, що реалізуються за допомогою ІКТ для формування навичок усного мовлення, відносимо рольові ігри з використанням відеоконференцій, де здобувачі моделюють професійні або побутові ситуації; дискусії і дебати на задану тему з застосуванням інтерактивних платформ; презентації та доповіді з мультимедійним супроводом; імпровізовані відповіді та монологи, що записуються й аналізуються через спеціальні сервіси.

Онлайн-курси та масові відкриті онлайн-курси (MOOCs, Massive Open Online Courses) поєднують теоретичний матеріал із практикою в онлайн-дискусіях і форумах, що дозволяє здобувачам розвивати навички аргументації під час дискусійного обговорення проблеми.

Інформаційно-комунікаційні технології, що використовуються для формування *компетентності здобувачів у читанні* як здатності читати автентичні тексти і розуміти їх зміст [11, с. 370] охоплюють широкий спектр цифрових засобів і платформ, які забезпечують доступ до автентичних текстів, дають можливість інтерактивно працювати з інформацією та розвивати необхідні уміння (виокремлювати у тексті основну інформацію, розуміти ключову ідею, ігнорувати другорядну інформацію, прогнозувати зміст на основі мовної і контекстуальної здогадки, критично оцінювати прочитане, систематизувати інформацію). Крім того, здобувачі мають можливість обговорювати прочитане з одногрупниками через онлайн-сервіси. Це дозволяє розвивати навички аналізу, узагальнення та синтезу інформації.

Мультимедійні та гіпертекстові ресурси, які поєднують письмовий текст із аудіо- та відеоматеріалами, ілюстраціями та гіперпосиланнями, сприяють розвитку навичок смислового прогнозування та глибшого розуміння контексту. Здобувачі працюють з різними зразками текстів, використовують електронні словники, довідкові ресурси, що сприяє збагаченню лексичного запасу та формуванню стилістичних умінь.

Одним із найпоширеніших видів ІКТ, які дозволяють викладачеві організувати роботу з текстами різної складності, поєднувати читання з аналітичними та творчими завданнями, а також здійснювати поетапний контроль сформованості умінь читання є електронні освітні платформи (Moodle, Google Classroom, Canvas).

Інтерактивні платформи для читання із завданнями, зокрема Newsela та ReadTheory пропонують автентичні тексти з автоматизованим контролем і системним зворотним зв'язком. Newsela надає автентичні публіцистичні та науково-популярні тексти (новини, статті на суспільну, наукову, соціо-культурну тематику), адаптовані до різних рівнів мовної підготовки здобувачів. Ключовою особливістю Newsela є можливість змінювати рівень складності одного й того самого тексту без спотворення змісту. Здобувачам пропонується на платформі

академічний або публіцистичний текст, після читання якого вони виконують різноманітні завдання (тести на розуміння прочитаного, визначення головної ідеї, деталей, встановлення логічних зв'язків між абзацами). Такі завдання спрямовані на розвиток різних типів читання: ознайомлювального, переглядового вивчаючого. Крім того, Newsela сприяє розвитку навичок критичного читання, оскільки багато завдань передбачають інтерпретацію інформації, оцінювання позиції автора та зіставлення фактів. Для викладача платформа надає можливість аналізувати успішність здобувачів, що дозволяє коригувати навчальний процес і здійснювати оцінювання.

ReadTheory орієнтована передусім на індивідуалізоване навчання читанню та розвиток навичок розуміння тексту. Платформа функціонує за принципом адаптивного навчання: рівень складності текстів автоматично змінюється відповідно до результатів виконання завдань здобувачем. Тексти на ReadTheory мають різну тематику та жанрову спрямованість і супроводжуються завданнями, що дають можливість перевірити розуміння смислу та значення слів у контексті. Такі завдання сприяють розвитку психофізіологічних механізмів читання: прогнозування, осмислення, пам'яті, контекстуальної здогадки.

Важливу роль у формуванні компетентності в читанні відіграють електронні бібліотеки та онлайн-ресурси (Project Gutenberg, Open Library, Europeana), які забезпечують доступ до великої кількості автентичних текстів різних жанрів. Здобувачам пропонується знайти в електронній бібліотеці текст за заданою темою, визначити його жанр, адресата та комунікативну мету, а також підготувати коротку анотацію.

Онлайн-інструменти для спільної роботи з текстом (Google Docs, Padlet) сприяють розвитку умінь аргументувати власне розуміння тексту та співвідносити його з думкою інших. Здобувачі читають текст у Google Docs, виділяють ключові фрагменти, залишають коментарі з поясненням значення або функцій окремих мовних одиниць і здійснюють інтерпретацію тексту в онлайн-форматі. Опрацювання цифрових текстів з аудіо- та відеосупроводом допомагає здобувачам легше долати мовні бар'єри та зрозуміти іншомовне мовлення.

Застосування ІКТ у процесі формування *компетентності у письмі* як здатності здійснювати комунікацію у письмовій формі у різних сферах і ситуаціях спілкування [11, с. 390] сприяє реалізації комунікативно-діяльнісного підходу, оскільки письмова діяльність набуває реального комунікативного спрямування.

Онлайн-платформи, хмарні сервіси, блоги, веб-форуми, електронна пошта, соціальні мережі та системи спільного редагування текстів створюють умови для автентичного письмового спілкування, у межах якого здобувач виступає не лише виконавцем навчального завдання, а повноцінним учасником міжкультурної комунікації, розвиває і удосконалює необхідні навички планування, здійснення і коригування власної комунікативної поведінки.

За допомогою цифрових інструментів здобувачі можуть проходити всі етапи письмової діяльності: планування, написання попереднього варіанту письмового завдання, редагування, корекцію та презентацію кінцевого тексту.

Використання електронних дошок (Padlet, Miro, Jamboard) дозволяє викладачеві керувати навчальним процесом під час означених етапів виконання письмового завдання.

Текстові редактори з функціями перевірки орфографії, граматики й стилю (Grammarly, Language Tool, Ginger Software, ProWritingAid, WhiteSmoke, Linguix та ін.) дають можливість здійснювати миттєвий самоконтроль, вдосконалювати текст або ж отримувати зворотний зв'язок від викладача у режимі реального часу.

Робота з електронними листами, блогами, постами, есе, рецензіями, академічними текстами та діловою документацією в цифровому середовищі дозволяє здобувачам усвідомити особливості кожного жанру і стилю та соціокультурні норми письмового спілкування. Це є особливо важливим у контексті міжкультурної комунікації, де письмові тексти часто виступають основним засобом взаємодії.

Так, ведення навчального блогу дає можливість регулярно публікувати дописи на запропоновані теми. Завдання може передбачати коментування дописів одногрупників із дотриманням правил академічної та мережевої етики, що сприяє розвитку навичок письмової колективної роботи.

Такі хмарні сервіси, як Google Docs, Etherpad дають можливість здобувачам спільно створювати і редагувати текст заданого жанру. Після виконання завдання здобувачі аналізують труднощі, власні досягнення, здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання з використанням таких цифрових інструментів як Peergrade, Google Forms, Microsoft Forms.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання ІКТ дає можливість вивчати іноземну мову на основі сучасних автентичних матеріалів, спілкуватися і співпрацювати зі студентами з інших країн під час виконання спільних завдань і проектів, що сприяє підвищенню мотивації до навчання, забезпечує можливість персоналізованого навчання із застосуванням різних підходів відповідно до потреб і рівня знань здобувачів освіти. Систематичне й методично обґрунтоване використання ІКТ сприяє комплексному розвитку мовленнєвих компетентностей та підготовці здобувачів до ефективної міжкультурної комунікації в цифровому середовищі.

Перспективним напрямком наукових розвідок вважаємо дослідження можливостей систем штучного інтелекту у формуванні перекладацьких навичок здобувачів вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крупський Я.В., Михалевич В. М. Тлумачний словник з інформаційно-педагогічних технологій : словник. Вінниця : ВНТУ, 2010. 72 с.
2. Коцюба Р. Б. Комп'ютерно орієнтована методика розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів лікувальної справи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.10. Київ, 2021. 326 с.
3. Zhytska S. Computer assisted language learning. *Information Technology and Security*. 2012. Vol. 1, Iss. 2 (2). P. 25–34. DOI <https://doi.org/10.20535/2411-1031.2012.1.2.54982>

4. Levy M., Stockwell G. CALL dimensions: Options and issues in computer-assisted language learning. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associate. 2006. 310 p.
5. Warschauer M., Liaw M. Emerging technologies for autonomous language learning. *Studies in Self-Access Learning Journal*. 2011. 2(3), P. 107–118. <https://doi.org/10.37237/020302>
6. Хорошайло О. С., Кочергіна С. С. Використання штучного інтелекту для підвищення якості викладання іноземних мов у вищому закладі освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи* : зб. наук. праць. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 93. С. 123–127. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.93.25>
7. Avouris N. AI Conversational Tutors in Foreign Language Learning: A Mixed-Methods Evaluation Study. *Proceedings 14th Panhellenic Conference: ICT in Education HCICTE*, 2025. Rhodes, October 2025. DOI: 10.48550/arXiv.2508.05156.
8. Kukulska-Hulme A. Mobile-Assisted Language Learning [Revised and Updated Version]. In C. A. Chapelle (Ed.), *The Concise Encyclopedia of Applied Linguistics*. 2018. P. 1–9. Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0768>
9. Acevedo N. G. Technology-enhanced-gadgets in the Teaching of English as a Foreign Language to Very Young Learners. Ideas on Implementation. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2016. Vol. 232. P. 507–513. DOI: 10.1016/j.sbspro.2016.10.070.
10. Metruk R. Smartphone English Language Learning Challenges: A Systematic Literature Review. *Sage Open*. 2022. 12 (1). <https://doi.org/10.1177/2158244022107962>.
11. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
12. Башманівська Л., Башманівська, Кучерук О., Юрчук О., Башманівський В. Використання засобів ІКТ для розвитку навичок аудіювання здобувачів вищої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. Том 101. № 3. DOI: 10.33407/itlt.v101i3.5580

REFERENCES

1. Krupskiy, Y. V., & Mykhalevych, V. M. (2010). Tlumachnyi slovnyk z informatsiino-pedahohichnykh tekhnolohii [Explanatory dictionary of information and pedagogical technologies]. Vinnytsia : V N T U [in Ukrainian].
2. Kotsiuba, R. B. (2021). *Kompiuterno oriietovana metodyka rozvytku inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnykh spetsialistiv likuvalnoi spravy: dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.10. [Computer-oriented methodology for developing foreign language communicative competence of future medical professionals]* (Doctoral dissertation). Kyiv. 326 p. [in Ukrainian].
3. Zhytska, S. (2012). Computer assisted language learning. *Information Technology and Security*, 1(2), 25–34. <https://doi.org/10.20535/2411-1031.2012.1.2.54982>
4. Levy, M., & Stockwell, G. (2006). *CALL dimensions: Options and issues in computer-assisted language learning*. Lawrence Erlbaum Associates.

5. Warschauer, M., & Liaw, M. (2011). Emerging technologies for autonomous language learning. *Studies in Self-Access Learning Journal*, 2(3), 107–118. <https://doi.org/10.37237/020302>

6. Khoroshailo O. S., & Kocherhina S. S. (2023). Vykorystannia sztuchnoho intelektu dlia pidvyshchennia yakosti vykladannia inozemnykh mov u vyshchomu zakladi osvity [Using artificial intelligence to improve the quality of teaching foreign languages in a higher education institution]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 5: Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy: zb. nauk. prats. [Scientific journal of the National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Series 5: pedagogical Sciences: reality and prospect: collection of scientific papers]*. Kyiv: Vydavnychiy dim “Helvetyka” [Helvetyca Publishing House], Vol. 93, 123–127. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2023.93.25.

7. Avouris, N. (2025). *AI conversational tutors in foreign language learning: A mixed-methods evaluation study*. In *Proceedings of the 14th Panhellenic Conference “ICT in Education HCICTE”* (Rhodes, October 2025). <https://doi.org/10.48550/arXiv.2508.05156>

8. Kukulska-Hulme, A. (2018). Mobile-assisted language learning (Revised and updated version). In C.A. Chapelle (Ed.), *The concise encyclopedia of applied linguistics* (Pp. 1–9). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0768>

9. Acevedo, N. G. (2016). Technology-enhanced gadgets in the teaching of English as a foreign language to very young learners: Ideas on implementation. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, Vol. 232, 507–513. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.10.070>

10. Metruk, R. (2022). Smartphone English language learning challenges: A systematic literature review. *Sage Open*, 12 (1). <https://doi.org/10.1177/2158244022107962>

11. Bihych O. B., et al. (2013). *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka : pidruchnyk dlia stud. klasychnykh, pedahohichnykh i linhvistychnykh universytetiv / za zah. red. Nikolaievoii [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students of classical, pedagogical and linguistic universities (C. Y. Nikolaieva, Ed.)]*. Kyiv : Lenvit. 590 p.

12. Bashmanivska L., Bashmanivska I., Kucheruk O., Yurchuk O., Bashmanivskyi V. (2024). Vykorystannia zasobiv IKT dlia rozvytku navychok audiiuvannia zdobuvachiv vyshchoi osvity [Using ICT tools to develop listening skills of higher education students]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia [Information technologies and learning tools]*. Vol. 101, (3). DOI: 10.33407/itlt.v101i3.558.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 30.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 26.05.2026